

„Dėl bandymų kvestionuoti sovietinio genocido Lietuvoje sąvoką“

Kaunas
2013-05-31

Nuo seno kai kurios žydų ekstremistų organizacijos (Vyzentalio centras ir E.Zurofas priešaky) bei V.Putino vadovaujami Kremliaus ideologai atkakliai neigė ir iki šiol neigia sovietinio genocido sąvokos teisėtumą. Ir tai suprantama, nes vieni siekia genocido sąvoką įtvirtinti tik žydams, kiti tai daro norėdami išvengti atsakomybės už sovietinio okupacinio režimo nusikaltimus.

Mus ne maloniai nustebino Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (LGGRTC) vadovės T.B.Burauskaitės vieši pasisakymai spaudoje, kad sovietų nusikaltimai turi genocido požymių, bet pilnai neatitinka genocido sąvokos. Jos nuomone, sovietų teroras yra ne genocidas, o nusikaltimas žmoniškumui ir karo nusikaltimai. Esą genocidu galima vadinti tik žydų žudynes. Ir tai ji pasakė prieš pat 1948 m. trėmimų „Vesna“ 65-ųjų metų sukaktį.

T. B.Burauskaitė nori, kad vyktų specialistų, mokslininkų ir ekspertų diskusijos genocido sąvokos klausimu, be emocijų ir be kaltinimų esą ji šitaip kalba išsigandusi žydų ar norėdama ginti komunistus. Tačiau akivaizdu, kad ji nenori diskusijose girdėti buvusių politinių kalinių ir tremtinių nuomonės.

Primename, kad buvusių politinių kalinių ir tremtinių visuomeninės organizacijos, mūsų parlamentarai, Užsienio reikalų ir Teisingumo ministerijų vadovai įvairiuose tarptautiniuose forumuose siekė ir siekia, kad sovietinis genocidas ir kiti komunistinių režimų nusikaltimai žmoniškumui būtų pripažinti lygiais arba tokiais pat sunkiais, kaip ir nacių nusikaltimai. 2000 metais Vilniuje vykęs Tarptautinis Kongresas ir Visuomeninis Tribunolas pasmerkė komunistinių totalitarinių režimų nusikaltimus ir pripažino juos esant genocidu. Vėliau Lietuvos parlamentarų iniciatyva vyko daug tarptautinių konferencijų, forumų ir diskusijų kitose Europos šalyse, kurių metu pavyko atkreipti politikų ir visuomenės dėmesį į komunistinių režimų nusikaltimų žmoniškumui mastus, jų sunkumą ir panašumus į nacių nusikaltimus. Pastangos pradeda duoti rezultatus. Vakaruose vis daugiau politikų ir visuomenės supranta, kad abu nusikaltėliai verti pasmerkimo ir teisingo atpildo. Tad ar reikia dabar visko atsakyti ir pasukti ta linkme, kurios nori kažkas ne Lietuvoje?

T.B.Burauskaitė žada siūlyti Vyriausybei ir Seimui pervadinti Genocido aukų muziejų į Teroro ir pasipriešinimo muziejų, nes esą steigiant muziejų buvo padaryta „didelė klaida“. Šia proga reikėtų priminti, kad pirmaisiais muziejaus steigėjais buvo Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga bei Kultūros ministerija. Tad ar nereiktų atsiklausti ir mūsų nuomonės?

Iš tiesų, esmė - ne muziejaus pavadinime, o sovietinio genocido sąvokos kvestionavime. Ši sąvoka įtvirtinta LR Baudžiamajame Kodekse, LGGRTC įstatyme ir dar keliuose LR teisės aktuose. Tai, kad Lietuvos gyventojų trėmimai į atšiaurios klimato neapgyventas SSRS vietoves „beveik“ atitinka tarptautinės genocido sąvokos apibrėžimą, pripažįsta ir pati T. B.Burauskaitė. Tai ar verta skaudinti buvusius politinius kalinius ir tremtinius, kuriems sunku būti abejingiems, kai jiems labai svarbius klausimus bandoma svarstyti be jų žinios?

Norisi paklausti, kaip Lietuvai atsakius savos genocido sąvokos, turėtume traktuoti visos čečėnų tautos ar Pavolgio vokiečių ištrėmimą? Ar vėl tik „beveik“ genocidu? Kaip tada būtų su Ukrainoje tyčia sovietų sukeltu badmečio genocidu, Turkijos armėnų, Bosnijos, Ruandos, Kambodžos gyventojų genocidais? Kai kuriuos yra pripažinę daug pasaulio šalių, jų tarpe ir Lietuva. Ar neprisidarysime daugiau problemų, nei turime dabar?

Tikimės, kad Vyriausybė ir Seimas šiuos spaudoje paskelbtus samprotavimus nepalaikys rimtais ir nesiims keisti įstatymus, neatsisakys sovietinio Lietuvos gyventojų genocido sąvokos.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Valdybos pirmininkas **E.Strončikas**